

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

DiXi Group alert
(станом на 12:00 24 червня)

#StopRussianAggression

#StandWithUkraine

Резюме тижня (20-24 червня)

- Станом на [23 червня](#) через пошкодження, обумовлені бойовими діями, в Україні **знеструмлено** 749 населених пунктів (близько 587 000 споживачів), **без газопостачання** – близько 178 000 споживачів.
- 18 червня ворог з новою силою відновив **атаки на інфраструктуру постачання нафтопродуктів** України. Протягом лише однієї доби постраждали Кременчуцький НПЗ на [Полтавщині](#), Шебелинський ГПЗ на [Харківщині](#) та нафтобаза на [Дніпропетровщині](#). Через цілеспрямовані російські ракетні обстріли **не працює** вся нафтопереробна галузь України.
- **Під ворожим ударом й об'єкти генерації**, зокрема ракетних атак зазнала ТЕЦ у [м. Кременчук](#) Полтавської області, а неподалік [м. Токмак](#) Запорізької області військові РФ демонтували та викрали найбільшу в Україні сонячну електростанцію потужністю 50 МВт. Крім того, російські хакерські угруповання продовжують здійснювати **кібератаки** на об'єкти критичної інфраструктури України, використовуючи, зокрема, теми ядерного тероризму.
- Впродовж тижня **експорт електроенергії з України залишався стабільним** – 210 МВт до Польщі та 142 МВт до Молдови рівними графіками. При цьому, “Укренерго” провела аукціони з розподілу транскордонної пропускної спроможності на липень за трьома напрямками: UA-PL (147 МВт), UA-MD (420 МВт), MD-UA (560 МВт). Також **Україна виконала всі шість технічних передумов, необхідних для початку комерційного експорту, та приєдналася до системи FSKAR** – спрощеної процедури оплати технічних перетоків між європейськими операторами мереж. Відповідно, з наступного тижня **очікується початок пілотного експорту до країн ЄС** в обмеженому обсязі 100 МВт.

- **Робота ринку електроенергії “на добу наперед” (РДН) була відносно стабільною.** Середньозважена ціна коливалася у невеликому діапазоні 2242-2270 грн/МВт·год, а обсяг торгівлі – в межах 11,1-13,9 тис. МВт·год. При цьому, **індекси Base РДН країн Східної Європи значно перевищували аналогічний показник України** (у 2,4-4,6 разів). За даними ДП “Оператор ринку”, понад 47% електроенергії, проданої у травні на РДН та ВДР, походило з гідроенергії, приблизно по 20% припадало на електроенергію, вироблену з ядерного палива та відновлюваних джерел, біля 10% – на електроенергію, вироблену з вугілля та газу.
- **Держава встановила повний контроль за всіма сегментами ринку газу.** За інформацією голови правління “Нафтогазу” Юрія Вітренка, компанія забезпечує постачання газу для 100% підприємств ТКЕ та майже 98% домогосподарств. Крім того, група контролює близько 60% обсягу розподілу газу через власні та передані в управління оператори ГРМ.
- **Основним інструментом економічного захисту залишається держрегулювання цін.** Набула **чинності** урядова постанова, яка передбачає нові спеціальні обов'язки “Нафтогазу” на поставки газу операторам ГРМ для компенсації втрат за фіксованою ціною. Також Верховна Рада прийняла за основу “газовий пакет” законопроектів, які передбачають встановлення мораторію на підвищення цін і тарифів на комунальні послуги для населення, гарантії виконання спеціальних обов'язків і врегулювання заборгованості – за рахунок, зокрема, залучення 188 млрд грн донорської допомоги.
- В Офісі Президента **відзначили брак прогресу в енергетичних санкціях.** Тим часом, голова правління “Нафтогазу” Юрій Вітренко запропонував країнам Європи запровадити для “Газпрому” обмеження на переказ коштів (transfer cap) у \$100 за тис. куб. м. Різниця із ринковою вартістю могла би бути заморожена, доки росія не виведе війська з України і не заплатить репарації. Також експертна “група Єрмака-МакФола” запропонувала впровадити спеціальну фінансову ліцензію для “Газпромбанку”, яка дасть змогу здійснювати виключно обмежений обсяг операцій та заблокує інші розрахунки.

Атаки

Керівник Запорізької РДА Олег Буряк **підтвердив** повідомлення ЗМІ про демонтаж та вивезення російськими окупантами панелей із сонячної електростанції у Токмаці. З його слів, окупанти намагаються “тихо” вивозити майно сонячної електростанції. Нагадаємо, що СЕС Токмак Solar Energy потужністю 50 МВт є найбільшою в Україні, її площа дорівнює 96 га.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

Україна продовжувала **здійснювати** комерційний експорт електроенергії до Польщі по виділеній лінії “Добротвірська ТЕС-Замость” рівним графіком в обсязі 210 МВт щогодинно. Також, за **даними** “Укренерго”, експорт до Молдови становить 142 МВт. При цьому, “Енергоатом” продовжує викупати на **щоденних аукціонах** по 150 МВт пропускної спроможності до Молдови, а “ДТЕК Західенерго” – по 69 МВт до Польщі рівними графіками. Окрім цього, між енергосистемами України та країнами Східної Європи (Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії та Молдови) **відбуваються** технічні сальдо-перетоки.

Також “Укренерго” провела [аукціони з розподілу](#) транскордонної пропускної спроможності на липень за трьома напрямками: UA-PL (147 МВт), UA-MD (420 МВт), MD-UA (560 МВт). За напрямком UA-PL “ДТЕК Західенерго” викупив 145 МВт та “ЛТК Електрум” – 2 МВт. Напрямок UA-MD був розподілений між 4-ма компаніями: “Артлекс-Енерджі” – 280 МВт, “Д.Трейдінг” – 100 МВт, “Укр Газ Ресурс” – 30 МВт, “Юнекс” – 10 МВт. Напрямок MD-UA розподілений між 3-ма компаніями: “Стімекс” – 447 МВт, “Артлекс-Енерджі” – 103 МВт, “Юнекс” – 10 МВт.

У рамках [відновлення](#) “Укренерго” пошкодженої мережевої інфраструктури, у північному регіоні тривали аварійно-відновлювальні роботи на підстанції 330 кВ. Зокрема, проводилася підготовка заміни опорних колонок 330 кВ та ремонт однієї з секцій обладнання релейного захисту. У центральному регіоні завершувався ремонт волоконно-оптових ліній зв'язку на одній з ліній 330 кВ.

Тим часом, Верховний суд підтвердив стягнення з НЕК “Укренерго” 2,35 млрд грн на користь групи компаній ДТЕК Ріната Ахметова за трьома справами. Зокрема, йдеться про позови за договорами про участь у балансуєчому ринку: “ДТЕК Західенерго” на 1,32 млрд грн (справа [№ 910/6639/21](#)), “ДТЕК Східенерго” на 633 млн грн (справа [№ 910/6636/21](#)), “ДТЕК Дніпроенерго” на 399,4 млн грн ([№ 910/6635/21](#)).

Функціонування ринку електроенергії

Ринок “на добу наперед” (РДН): Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії незначно [знизилася](#) і на 24 червня становила 2241,88 грн/МВт·год (-0,8% до попереднього дня). Загалом, за даними сервісу [Energy Map](#), впродовж робочих днів тижня (20-24 червня) ціна залишалася відносно стабільною і [коливалася](#) в межах 2242-2270 грн/МВт·год. При цьому, біржові ціни на ринках країн Східної Європи 24 червня продемонстрували спадну динаміку. Індекси Base РДН Словаччини та Угорщини у 3,7-3,8 рази [перевищували](#) значення індексу Base РДН України; ціновий спред із ринками Румунії та Польщі становив 2,8 та 2,3 рази, відповідно.

Загальний обсяг торгівлі помірно [зменшився](#) – до 11,1 тис. МВт·год (-13,9% до попереднього дня). В цілому, за даними сервісу Energy Map, впродовж робочих днів тижня (20-24 червня), обсяг торгівлі [коливався](#) у діапазоні 11,1-13,9 тис. МВт·год. Водночас, пропозиція 24 червня продовжила зростати – до 76,8 тис. МВт·год (+3,4%). У сукупності ці фактори спричинили підвищення профіцитності РДН: розрив між обсягом заявок на продаж та купівлю зріс із 5,8 до 6,9 разів. У [структурі купівлі](#) 52,8% займали постачальники, 47,1% належало операторам мереж, 0,1% – виробникам.

Внутрішньодобовий ринок (ВДР): Середньозважена ціна електроенергії на ВДР незначно [зросла](#) і на 23 червня становила 2397,9 грн/МВт·год (+2,4% до попереднього дня). При цьому, загальний обсяг торгівлі продовжив відчутно зменшуватися – до 0,68 тис. МВт·год (-18,6% до попереднього дня). Натомість, пропозиція зросла до 36,2 тис. МВт·год (+27,9%), що в сукупності призвело до подальшого збільшення профіцитності ВДР – розрив між обсягом заявок на продаж та купівлю зріс із 34 до 53 разів. При цьому, [купівлю](#) здійснювали лише постачальники.

Припинення та відновлення постачання

За [даними](#) Міністерства енергетики, станом на 23 червня через пошкодження, обумовлені бойовими діями, в Україні залишались знеструмленими близько 749 населених пунктів, загалом близько 587 000 споживачів, протягом доби відновлено постачання для близько 17 500 споживачів.

Масштабні припинення електропостачання та, відповідно, активні відновлювальні роботи, мали місце:

- у **Донецькій області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, протягом доби фахівцями відновлено електропостачання для 7 400 родин у 18 населених пунктах Краматорського, Бахмутського та Покровського районів. Без електропостачання залишалися жителі 323 населених пунктів (за [даними](#) Міністерства енергетики – понад 347 800 споживачів);
- у **Луганській області**, за [даними](#) Міністерства енергетики, понад 128 200 споживачів залишались без електропостачання;
- у **Харківській області**, за [даними](#) Міністерства енергетики, близько 28 700 споживачів залишались знеструмленими та для 6 200 споживачів відновлено постачання протягом доби;
- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 07:00 24 червня, без електропостачання залишались 24 385 споживачів у 80 населених пунктах. Протягом доби фахівці ОСР відновили постачання для 3 000 споживачів, зокрема 2 285 в Оріхівському та 380 у Пологівському районах. Водночас внаслідок бойових дій додалося пошкоджень у Пологівських електромережах, через що були знеструмлені 3 населені пункти (загалом 2 932 домівок);
- у **Миколаївській області**, за [інформацією](#) ОВА, станом на 24 червня частково або повністю пошкоджено 433 об'єкти електропостачання, зокрема 7 протягом останньої доби. Знеструмленими залишалися 93 населених пунктів (з них 3 частково) Баштанського та Миколаївського районів. За [даними](#) Міністерства енергетики, для 600 споживачів регіону відновлено електропостачання протягом доби;
- у **Херсонській області**, за [інформацією](#) ОВА, станом на 10:00 23 червня, серед громад, з якими вдалося встановити зв'язок, у Нововоронцовській, Новоолександрівській та Музиківській електропостачання здійснювалося частково, щонайменше 11 населених пунктів перебували без світла. В усіх 22 населених пунктах Високопільської громади електропостачання відсутнє повністю;
- у **Дніпропетровській області**, за [інформацією](#) ОВА, 23 червня ворог здійснив обстріли по території двох населених пунктів, внаслідок чого с. Новосеменівка Апостолівської громади залишилось без електропостачання;
- в **Одеській області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, станом на 12:00 23 червня через несприятливі погодні умови було знеструмлено 6 населених пунктів, пошкоджено 3 повітряні лінії та 35 трансформаторних підстанцій. Станом на 20:00 енергетики завершили усі відновлювальні роботи;
- у **Чернігівській області**, за [інформацією](#) ОВА станом на 06:00 24 червня, 265 споживачів у 2 населених пунктах не отримували послугу з постачання електроенергії;
- у **Сумській області**, за [даними](#) Міністерства енергетики, для 270 споживачів відновлено постачання електроенергії протягом доби.

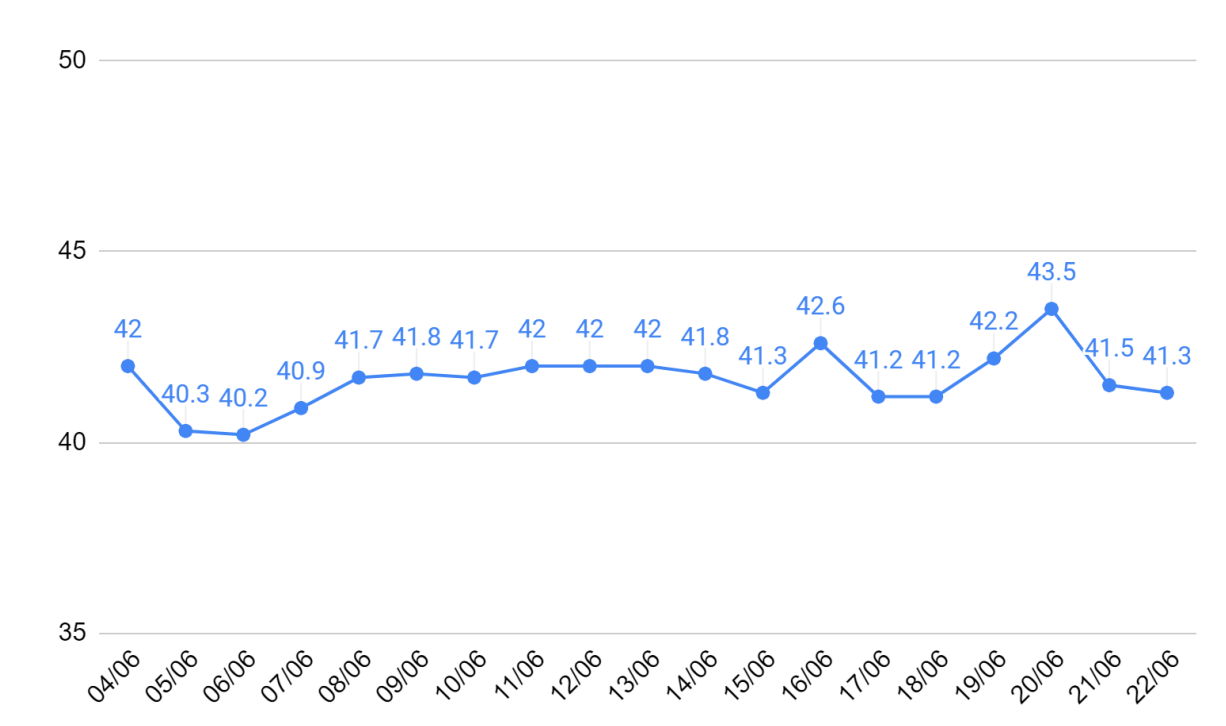
Сектор газу

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 22 червня скоротився на 0,2 млн куб. м і становив 41,3 млн куб. м. Ці обсяги становлять лише 38% від передбачених транзитним контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з ЄС здійснювався через точку з'єднання "Германовичі" (віртуальна точка з'єднання "Україна-Польща") обсягом 0,2 млн куб. м. Водночас, через точку з'єднання "Берегово" (віртуальна точка з'єднання "Берег") з української ГТС транспортувалось 1,4 млн куб. м газу.

**Транзит російського газу через територію України
(на точках з'єднання "Сохранівка" та "Суджа"), млн куб. м**

Джерело: [ОГТСУ](#)

Припинення та відновлення постачання

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Чернігівській та Харківській областях**. За [даними](#) Кабінету Міністрів, станом на 23 червня без газопостачання залишалися близько 178 000 споживачів.

В **Донецькій області** ситуація не змінилась - майже весь регіон без газопостачання через пошкодження магістрального трубопроводу. Станом на 16 червня розподіл газу [здійснювався](#) лише 1 900 споживачам області в двох населених пунктах.

У **Луганській області** ситуація без змін: газопостачання відсутнє через масштабні руйнування критичної інфраструктури в ході бойових дій.

В **Харківській області** місцевий оператор ГРМ [повідомив](#) про чергові пошкодження інфраструктури в Дергачівській громаді – цього разу ворог пошкодив газопровід середнього тиску, яким "блакитне паливо" постачалося 7 600 споживачам у

5 населених пунктах. Водночас за останні два тижні газовики [здійснили](#) більше 20 000 пусків газу в домівки регіону.

У **Херсонській області** [станом на 10:00 23 червня](#) про значні зміни в газопостачанні не повідомлялось – повністю без газопостачання залишалася 1 громада (Високопільська) та частково 3 (Великоолександрівська, Нововоронцовська, Станіславська). Разом з тим, в окремих із цих громад відсутній мобільний зв'язок, тому оперативна інформація про газопостачання відсутня. У 4 громадах (Тягинська, Горностаївська, Великолепетиська, Рубанівська), що користуються зрідженим газом, запаси на мінімумі, ще у одній (Новорайська) газ у балонах закінчився.

В **Запорізькій області** станом на ранок 24 червня без газопостачання [залишались](#) 80 986 абонентів у 108 населених пунктах. Минулої доби у місті Оріхів було усунуто завдані внаслідок обстрілів 21 червня пошкодження розподільних газопроводів низького тиску, як наслідок, відновлено газопостачання 23 споживачів. В ніч на 24 червня внаслідок обстрілу у с. Балабине було пошкоджено газопроводи низького тиску, частину з яких на ранок вдалося відновити.

У **Миколаївській області** загалом за час війни, станом на ранок 24 червня, [пошкоджено](#) 638 об'єктів газової інфраструктури (+2 у порівнянні з 23 червня), внаслідок чого без газу залишались 7 372 абонентів (-1 у порівнянні з минулою добою).

В **Чернігівській області**, за [інформацією](#) місцевої ОВА, станом на ранок 24 червня близько 900 абонентів у 22 населених пунктах області не отримували послугу з постачання газу.

Оперативна інформація про ситуацію з газопостачанням в **Сумській області** була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Президент Володимир Зеленський, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль та Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук опублікували спільне [звернення](#) з нагоди отримання Україною статусу кандидата на вступ до ЄС. Володимир Зеленський підкреслив, що цей статус є новим томом в історії європейської інтеграції України, який має лише один варіант завершення – повноправне членство в ЄС. З його слів, Україна – не місток, не подушка між Заходом і рф, не буфер між Європою і Азією, не сфера впливу, не “сіра” зона, не транзитна територія, а майбутній рівний партнер для щонайменше 27 країн ЄС. Зі слів Руслана Стефанчука, надання Україні статусу кандидата є визнанням досягнень у становленні зрілого демократичного європейського суспільства. Денис Шмигаль наголосив, що статус кандидата для України – це нові перспективи та нові можливості, зокрема доступ до програм фінансової підтримки ЄС, інвестицій, проєктів, а також підтримка повоєнного відновлення.

Віцепрем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина [заявила](#), що влада готує для голосування у Верховній Раді до кінця року більш як 30 законопроектів у рамках євроінтеграції України. З її слів, парламентарі мають намір демонструвати прогрес, щоб якнайшвидше почати наступний етап приєднання до ЄС у форматі перемовин.

Міжнародна робоча група з питання санкцій проти росії (“група Єрмака-МакФола”) [представила](#) Дорожню карту фінансових санкцій. Документ пропонує у найближчі

місяці посилити міжнародний тиск на рф у три кроки: накласти повні блокувальні санкції на весь фінансовий сектор рф; повністю відмовитися від надання послуг та співпраці з агресором у фінансовій сфері; досягти інституційної ізоляції, розпочавши перехід до нової економічної політики без участі росії.

В контексті повних блокувальних санкцій пропонується їх поширити на 30 найбільших російських банків з державним капіталом, московську біржу, національний розрахунковий депозитарій, національний кліринговий центр. Єдиною установою рф для операцій із товарами, щодо яких не запроваджено санкцій, може залишитися "Газпромбанк": для цього він має отримати спеціальну ліцензію, яка дасть змогу здійснювати виключно обмежений обсяг операцій та повністю заблокує інші розрахунки.

Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов [заявив](#), що під час майбутнього опалювального сезону в оселях буде не так тепло, як раніше. Він зокрема, порадив українцям почати відмикати від "життя з відкритими вікнами", оскільки оптимальна температура в будинках становитиме 18-20 градусів. Водночас Чернишов наголосив, що українцям не варто боятися зростання тарифів, а опалення увімкнуть вчасно.

Державному бюро розслідувань і Офісу генерального прокурора [не вдалося заарештувати](#) енергоактиви групи VS Energy, пов'язаної із заступником голови Держдуми РФ Олександром Бабаковим та його партнерами. Як зазначається в матеріалах справи, прокурор просив визнати пакети акцій "Херсонобленерго", "Кіровоградобленерго", "Житомиробленерго", "Рівнеобленерго", "Чернівціобленерго" речовими доказами у кримінальному провадженні та накласти на них арешт. Проте суди відмовилися від такого запобіжного заходу через недостатні докази: угоди з придбання акцій обленерго свого часу були погоджені Антимонопольним комітетом, а жодної підозри службовим особам компаній не повідомлялося.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).